

GEVANGENISSEN NU

Dit is Peter 'Pang' Cornelissen, een groot smokkelaar van sigaretten, wapens en drugs... Lange tijd is hij iedereen te slim af, maar uiteindelijk is hij tegen de lamp gelopen.

Vroeger was het erg streng in de gevangenis, tegenwoordig valt dat wel mee. Peter Pang mag sporten en de krant lezen, hij werkt iedere dag in één van de werkplaatsen en hij huurt een TV voor in zijn cel. Hij mag bezoek ontvangen en ook met andere gevangenen praten. Zijn vrijheid is hij kwijt, maar onmenselijk is de gevangenis niet.

Natuurlijk zijn er nog steeds dingen die gevangenen niet op cel mogen hebben, bijvoorbeeld mobieltjes, internet en drank. Een uitdaging voor Peter 'Pang' om spullen naar binnen gesmokkeld te krijgen!

In dit boekje vind je informatie over de gevangenis van tegenwoordig. Lees meer over deze onderwerpen:

De Rode Pannen, Veenhuizen

Peter 'PANG' Cornelissen

- **De Penitentiare beginselenwet**
- **Verschillende gevangenis**
- **Mannen en vrouwen**
- **Kinderen in de gevangenis**
- **Een gevangenis cel**
- **Isoleercel**
- **Arbeid!**
- **Contrabande**
- **Bajestaal**

Test je kennis

DE PENITENTIAIRE BEGINSELENWET

Wanneer iemand een strafbaar feit pleegt, kan hij of zij voor straf naar de gevangenis worden gestuurd. Hoe die straf wordt ingevuld is vastgelegd in een wet: de Penitentiaire beginselenwet.

In deze wet staat hoe gevangenen moeten worden behandeld, hoe het gevangenisstelsel in elkaar zit en welke rechten en plichten een gevangene heeft. Zo heeft iedere gevangene recht op bezoek, bellen en post. Ook hebben gevangenen recht op medische zorg, recreatie en luchten. En iedereen mag zijn of haar godsdienst beoefenen, welke dat ook is. Voor bijna alle rechten geldt dat ze kunnen worden weggenomen, bijvoorbeeld wanneer iemand een gevaar vormt voor zichzelf of voor anderen.

De wet zorgt ervoor dat alle gevangenen hetzelfde worden behandeld en dat het voor iedere gevangene zo veilig mogelijk is.

P.I. Veenhuizen

bezoekers-
zaal

gevangenisbib

sporten

VERSCHILLENDE GEVANGENISSEN

Er zijn verschillende soorten gevangenis. De meeste gevangenis zijn gewone gevangenis, de zogenaamde Penitentiare Inrichtingen (P.I.). Daar zijn verschillende afdelingen. De meeste gevangenen zijn niet gevaarlijk en zullen ook niet zo snel vluchten. Op een 'Beperkt Beveiligde Afdeling' zitten gevangenen die hun straf er bijna op hebben zitten. Het is de bedoeling dat zij kunnen wennen aan het vrij zijn. Deze gevangenen werken door de week voor een baas en mogen in het weekend op verlof.

In een Extra Beveiligde Inrichting (EBI) zitten mensen die goed bewaakt moeten worden. Zij zijn wel heel gevaarlijk en er is een grote kans dat zij zullen proberen te ontsnappen.

gevangenis Zaanstad

bewaarder op cellengang

luchten in de EBI

EBI Vught

MANNEN EN VROUWEN

Er zijn gevangenis voor mannen en voor vrouwen. In een vrouwen-gevangenis gaat het er een beetje anders aan toe dan bij de mannen, bijvoorbeeld in de omgang met de kinderen. Kinderen van een moeder die gevangen zit, kunnen tot 6 maanden na hun geboorte bij de moeder blijven. Oudere kinderen kunnen soms blijven slapen.

Er zitten veel minder vrouwen in de gevangenis dan mannen.

vrouwengevangenis

↑
vrouwengevangenis

KINDEREN IN DE GEVANGENIS

Vroeger werden kinderen die iets verkeerd hadden gedaan samen met volwassenen opgesloten. In 1833 werd de eerste gevangenis voor jeugd in Rotterdam geopend. Tegenwoordig gaan jongeren van 12 tot ongeveer 18 jaar naar een jeugdinstelling. Daar gaan ze naar school. Ook leren ze hoe ze zich in een groep moeten gedragen. Er wordt dus veel aandacht besteed aan opvoeding.

jeugdgevangenis

jeugddetentie

luchtplaats

EEN GEVANGENISCEL VAN BINNEN

Een cel is ongeveer 10 m². Er zijn een wc en wastafel; in sommige cellen is ook een douche. Verder staan er een bed, een kast, een tafel en een stoel. Op een vaste plek aan de muur mag een gevangene posters en foto's hangen. Alle cellen hebben een raam.

Gevangenen mogen een tv, een radio en een koelkastje op cel. Deze moeten zij huren van het geld dat ze verdienen met werk. De gevangenis bepalen zelf wat er nog extra op cel mag. In de ene gevangenis is dat bijvoorbeeld een kanariepietje, in de andere een kamerplant.

eenpersoonscel

↑
De Rode Pannen

tweepersoonscel

ISOLEERCEL

Elke gevangenis heeft speciale isoleercellen. Hier worden mensen opgesloten die zich niet aan de regels houden of die onhandelbaar zijn. Opsluiting in een isoleercel, ook 's nachts, kan alleen na toestemming van de gevangenisdirecteur. In een isoleercel ligt 's nachts een matras en overdag een zitkussen. Er is niets anders. Gevangenen in de isoleer dragen een speciaal scheurhemd, dat gemaakt is van stevige katoenen stof, die niet gescheurd kan worden.

Als iemand erg agressief is, wordt hij dag en nacht geobserveerd met een bewakingscamera.

isoleercel

isoleercel

ARBEID!

Iedere gevangene moet werken, minstens 20 uur per week. Ze verdienen € 0,90 per uur. Dit geld wordt op een rekening gestort en kan gebruikt worden om bijvoorbeeld in de gevangeniswinkel boodschappen te doen.

Gedetineerden hebben geen contant geld om zwarte handel (bijvoorbeeld in drugs) te voorkomen. Het geld kan ook gebruikt worden om een TV of een radio te huren, die zitten niet standaard in een cel.

laswerkplaats Esserheem

groen-
voorziening

houtwerkplaats
Esserheem

textiel

Wasserette

Werken in
de kassen →

CONTRABANDE

In de Penitentiaire beginselenwet staat wat je wel en niet op cel mag hebben. Daarnaast heeft iedere gevangenis zijn eigen huisregels. Contrabande betekent smokkelwaar: alles wat je niet op je cel mag hebben. Dit kan van alles zijn: alcohol en drugs, nagemaakte sleutels, ijzerzaagjes of (nagemaakte) wapens. Soms gaan er geruchten over aanwezige drugs rond onder gedetineerden. Dan wordt er een zogenaamde 'spitactie' gehouden. Alle cellen worden dan ondersteboven gehaald. Ook worden alle gedetineerden gefouilleerd en gevisiteerd. Weten jullie wat het verschil daartussen is? Bij het visiteren wordt niet alleen uitwendig gefouilleerd, ook op allerlei plaatsen in je lichaam wordt gekeken of je er niets verstopt hebt!

smokkel-
waar

drugshond

BAJESTAAL

Begrijp jij iets van de uitdrukkingen die er in de gevangenis worden gebruikt?

Test je kennis!
Kies de juiste betekenis.

A

ACHTER DE BOUTEN ZITTEN

1. Op de wc zitten
2. In de cel zitten

B

'T SLIJMSPOOR

1. De gang met de kamer van de directeur
2. De ziekenzaal

C

BRUIDSSUITE

1. Isoleercel
2. Bezoekersruimte

D

DAT ZIT IK OP DE PLEE AF

1. Niet willen werken
2. Een korte celstraf

E

HEMELPILOTEN

1. Ontsnapte gevangenen
2. Dominee, pater of humanistisch raadsheer/-vrouw

F

KLUIS

1. Plaats op of in het lichaam om verboden spullen ongemerkt langs de controle te smokkelen
2. Kast voor persoonlijke spulletjes van een gevangene